

Posudek bakalářské práce

Jméno a příjmení
studenta/tky:

Adášková Gabriela

Osobní číslo:

Studijní program:

Psychologie

Studijní obor:

Arteterapie

Katedra:

Ateliér arteterapie

Akademický rok:

2021/2022

Název práce:

Arteterapie v náhradní rodině. Arteterapie jako nástroj doprovázejícího sociálního pracovníka.

Vedoucí práce:

PaedDr. Evžen Perout

Hlediska hodnocení

Obsahová úroveň práce

Formulace cílů:

cíle jsou jasně formulovány

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

cíle nejsou korektně formulovány

Struktura práce odpovídá cílům:

zcela odpovídá

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neodpovídá

Jednotlivé části práce:

jsou pro celek podstatné

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nejsou podstatné

Teoretická a empirická část práce jsou:

provázané

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neprovázané

Naplnění cílů práce:

cíle práce naplněny

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

nenaplněny

Způsob zpracování

Zvolené metodologické řešení:

	1	2	3	N	
odpovídá cílům práce	☐	☒	☐	☐	neodpovídá cílům práce

Adekvátní použití výzkumných metod, metodických postupů:

	1	2	3	N	
zcela adekvátní	☐	☒	☐	☐	neadekvátní

Způsob prezentace problému/tématu:

	1	2	3	N	
přiměřený a jasný	☒	☐	☐	☐	neodpovídá typu práce, není srozumitelný

Úroveň interpretace a diskuze k řešenému problému:

	1	2	3	N	
dostatečná	☐	☒	☐	☐	nedostatečná

Propracovanost práce:

	1	2	3	N	
práce je ve všech svých částech přiměřeně propracovaná	☐	☒	☐	☐	některé části práce nejsou dostatečně dopracované, dokončené

Práce se zdroji

Práce s odbornou literaturou:

	1	2	3	N	
výborná	☐	☒	☐	☐	nedostatečná (neodpovídající)

Aktuálnost použitých zdrojů:

	1	2	3	N	
zdroje jsou aktuální	☒	☐	☐	☐	zdroje nejsou aktuální

Zahraniční zdroje:

	1	2	3	N	
práce obsahuje relevantní zahraniční zdroje	☐	☒	☐	☐	práce neobsahuje zahraniční zdroje

Relevance a validita zdrojů:

	1	2	3	N	
relevantní	☐	☒	☐	☐	nerelevantní

Citační norma:

	1	2	3	N	
zcela dodržena	☐	☒	☐	☐	nedodržena

Jazyková úroveň práce

Stylistická vyspělost:

odpovídá úrovni odborného stylu	1 ☐	2 ☒	3 ☐	N ☐	neodpovídá požadované úrovni
---------------------------------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	------------------------------

Gramatická úroveň:

neobsahuje gramatické chyby	1 ☐	2 ☐	3 ☒	N ☐	obsahuje velké množství gramatických chyb
-----------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--	-------------------------------	---

Odborný jazyk:

používá výborně	1 ☐	2 ☒	3 ☐	N ☐	nepoužívá
-----------------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	-----------

Formální úroveň práce

Rozsah práce:

odpovídá	1 ☒	2 ☐	3 ☐	N ☐	neodpovídá stanoveným požadavkům
----------	--	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

Práce obsahuje požadované náležitosti:

obsahuje	1 ☐	2 ☒	3 ☐	N ☐	neobsahuje
----------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	------------

Grafická úroveň práce:

vyhovující	1 ☐	2 ☐	3 ☒	N ☐	nevyhovující
------------	-------------------------------	-------------------------------	--	-------------------------------	--------------

Struktura a členění práce:

vyhovující	1 ☒	2 ☐	3 ☐	N ☐	nevyhovující
------------	--	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------

Další hodnocení

Autorka práce stanovila pro svou bakalářskou práci několik cílů, základně jde o hledání možností včlenit arteterapeutické postupy do oblasti náhradní rodinné péče, speciálně jde o činnosti spojené s doprovázením náhradních rodin. Těmto záměrům je podřízena struktura práce, v teoretické části je věnována kapitola podobám náhradní rodinné péče v minulosti, zmíněn je kontext tohoto typu péče s ohledem na podoby přístupu v českém prostředí. Toto je důležité vzhledem k probíhající transformaci v této oblasti, kdy jednotlivé podoby pěstounské péče začínají přesvědčivě prokazovat své přednosti oproti podobám ústavní péče, v českém kontextu konkrétně jde o narušení dlouholeté tradice dětských domovů. Podrobněji je zmíněna specifika včleňování dětí do prostředí náhradních rodin, aktuální podoba systému doprovázení náhradních rodin a dosavadní zkušenosti pracovníků v této oblasti sociální práce. Jako jeden z metodických nástrojů doprovázejícího pracovníka je podrobněji popsána tzv. kniha života. Autorka upozorňuje, že specifikem péče o dětské klienty je problematika spojená s psychickou deprivací,

poruchami vztahové vazby či raného traumatu a logicky odkazuje na teoretické práce autorské dvojice J. Lagmeiera a Z. Matějčka, dále je zmíněna práce F. Koukolíka, M. Vágnerové, ze zahraničních autorů není opominut J. Bowlby.

V oblasti výtvarného symptomu autorka hledá inspiraci ve zkušenosti arteterapeutů, kteří popsali znakovitě psychické deprivace či raného traumatu, zmíněna je i méně známá problematika tvorby terezínských dětí. Lze předpokládat, že u skupiny dětí, kterým se autorka v bakalářské práci věnuje, lze bohužel najít širší spektrum výtvarné symptomatiky, zmíněna mohla být problematika tzv. organicity, syndrom CAN a jejich výtvarná podoba jako východisko pro praktickou část práce.

Tu tvoří tři kazuistiky demonstrující možný vstup projektivně intervenčního arteterapeuta do terénu náhradní rodinné péče. Autorka prezentuje individuální práci s dětmi, ale i pokus o práci s celou rodinou. Činnosti jsou vedeny od zadání technik a výběru výtvarného materiálu k hypotetickým intervenčním úvahám. Je k úvaze, zda snaha o interpretaci každého detailu v tvorbě není zavádějící? Autorkou práce není třeba zmíněna strategie vytváření terapeutické vztahu, který jistě mezi autorkou a jejími klienty plnil významnou roli. Větší pozornost mohla být věnována i problematice metodické intervence při práci s dětskou tvorbou, není patrné, do jaké míry a zda vůbec se terapeutka podílela na vznikajících artefaktech? Bylo by možné toto zmínit u SZZ? Tato připomínka se týká i prezentované práce s náhradní rodinou (str. 65), spíše je popsána situace v pěstounské rodině a jako zdroj k těmto závěrům zpravidla slouží tvorba dětí. S některými interpretačními závěry lze polemizovat, např. na str. 47 je oranžový větrný mlýn na koláči interpretován jako symbolika žluté? Jiná konstatování lze vnímat jako příliš „telegrafická“ a ve výsledku pak bezkontextová, např. na str. 48 je bez dalšího vysvětlení uváděno znázornění kočky jako výraz emočního deficitu? Na str. 68 je konstatováno, že „příchod N způsobil její vykojení, nejistotu, ztrátu místa i kompetencí (nemá nohy, emoce....)“, při čtení toto působí dojmem „interpretační machy“, což je jedno z možných rizik vlastní terapeutické práce. Výše zmíněná volba zastřešující diagnostické kategorie psychické deprivace v některých případech vede autorku k interpretačním nepřesnostem, na str. 79 lze najít tvrzení, že červenozelená kombinace vyjadřuje deprivací aspekt, na str. 85 jde o tvrzení, že trhané obrysové čáry jsou odkazem na psychickou deprivaci? Lze se k těmto tvrzením u SZZ vrátit? I přes uvedené připomínky k praktické části je třeba konstatovat, že autorka uvádí v kazuistické části práce řadu zajímavých a věcných hypotéz, jen není rozlišeno důležité a méně důležité.

Domnívám se, že zaměření na latentní symbolické obsahy vede spíše ke snaze o diagnostikování, škoda, že tomuto aspektu nebyla věnována pozornost v diskusi, kde mohl být zmíněn rozdíl mezi přístupem diagnostika a arteterapeuta?

Rovněž je škoda, že práce obsahuje několik formálních nedostatků, stejně pak i pravopisných a formulačních nedotažeností. Vážným formálním nedostatkem pak je volba velikosti některých reprodukováných artefaktů, které jsou pro čtenáře obtížně nepoužitelné.

Závěr

Navrhovaná klasifikace slovně:

výborně

☐

velmi dobře

☒

dobře

☐

nevyhověl/a

☐

Práce splňuje základní požadavky na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě:

ANO

☒

NE

☐

Datum:

15.8.2022

Podpis vedoucí/ho práce: